

RS AU § 261 LONA Våtmark - ansökan december 2023 om lokala naturvårdsprojekt

Ärendenummer: RS 2023/1841

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att följande tre föreslagna ansökningar om stöd till tre våtmarksprojekt lämnas in till Länsstyrelsen i Gotlands län:
 - Region Gotlands våtmarker, del 2.
 - Lagring av vatten i två våtmarker Killing myr samt Brute myr.
 - Dubblött - en dubbel i våtmarker.
- Regionstyrelsen beslutar att inte lämna in projektförslaget Testa samverkan för Vatten (TSV).

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att en ansökan med tre våtmarksprojekt lämnas in till länsstyrelsen i Gotlands län senast den 1 december 2023.

För årets LONA-ansökan på Gotland finns enbart medel för att söka stöd för våtmarksprojekt. Det har kommit in fyra projektförslag. Ett är regioninternt, de andra har externa utförare. Tre förslag gäller rena våtmarksåtgärder. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen ställer sig bakom de tre förslagen.

Med de tre projektförslagen innefattar årets ansökan en budget på 2 513 000 kr och ansökt stöd om 2 262 500 kr, vilket utgör 90 procent av budget, för perioden 2024-2026. Maximal bidragsnivå söks därmed.

Det fjärde projektförslaget *Testa samverkan för Vatten (TSV)* gäller ett kombinationsprojekt för våtmarksåtgärder plus kunskapsuppbyggnad i form av föreningsverksamhet samt uppföljning av LONA-projekt. Den senare delen är ansökt inom en stödkategori till vilken det saknas medel i årets utlysning. Oavsett det, så bedöms den delen av förslaget behöva utvecklas för att möjligen kunna bli föremål för stöd kommande år. Vidare ingår också ett förslag om testsamverkan mellan Region Gotland och initiativtagaren kring kunskapsuppbyggnad om våtmarksarbete. Frågan om kunskapsuppbyggnad och samverkan kring våtmarksåtgärder hör enligt förvaltningens bedömning hemma i ett större forum än det test som denna projektbeskrivning föreslår. Regionstyrelseförvaltningen bedömning är att dialogen finns mellan flera offentliga och ideella aktörer för att få till stånd ett sådant, men att det får bli ett annat ärende.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslag till beslut är att det är värdefullt om de statliga LONA-medel som finns tillgängliga att söka för våtmarksåtgärder på Gotland, blir utnyttjade. Därför är förslaget att även vid detta ansökningstillfälle lämna in en ansökan, även för två externa utförare, vars ansökningar Region Gotland då tar juridiskt och ekonomiskt ansvar för gentemot länsstyrelsen. Bedömningen är att det inte finns utrymme för andra projekt än sådana som bara bedöms komma att kräva så begränsad insats som möjligt i tid och ekonomisk risk för Region Gotland.

Årets inkomna ansökningar omfattar projektbudgetar på omkring tre miljoner kronor. Tillsammans med pågående tolv LONA- projekt på Gotland blir det sammantaget stödansökningar på drygt elva miljoner kronor.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att de tre föreslagna ansökningarna om LONA-medel gott och väl ryms inom förordningen (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt, LONA-förordningen. Det är bara kommuner som kan söka, men andra icke vinstdrivande organisationer kan söka genom kommuner. Stödnivån kan vara upp till 90 procent för våtmarksprojekt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Under projekttiden är Region Gotland ekonomiskt ansvarig för projekten gentemot länsstyrelsen. Projektmedel utbetalas från länsstyrelsen till regionen och mot rekvisition i efterskott från regionen till projekten.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att årets ansökan har fokus på att gynna våtmarker i stora delar saknar barnperspektiv och övriga sociala aspekter såväl i genomförande som i mål.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömning, samma som för barnperspektiv

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Årets ansökta våtmarksprojekt från externa aktörer är rena landsbygdsprojekt, de flesta våtmarkerna finns där. LONA har ett särskilt fokus på att tillgängliggöra och öka värdena i tätortsnära natur. Regionens våtmarker i årets ansökan bidrar till det.

6. Klimat och miljöperspektiv

Våtmarksrestaurering och anläggande av nya våtmarker är värdefulla åtgärder inom miljö kvalitetsmålen; *Begränsad miljöpåverkan, Ingen övergödning, Myllrande våtmarker samt Ett rikt växt och djurliv.*

Ett rikt växt- och djurliv gynnas genom att fungerande våtmarker är viktiga rastnings- och häckningslokaler för fåglar samtidigt som vattenkrävande vegetation gynnas, vilket är ekosystem och växtlokaler som behöver återskapas på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Helena Andersson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

(Bil.2-6) Ansökan utkast Regionen Gotlands våtmarker, del 2, 2023-10-20

(Bil.7-9) Ansökan utkast Lagring av vatten i två våtmarker Killingmyr och Brute myr, 2023-10-20

(Bil.10-11) Ansökan utkast Dubblött- en dubbel i våtmarker, 2023-10-20

(Bil. 12-18) Ansökan utkast Testa samverkan i vatten (TSV), 2023-10- 20

(Bil.19) Fördjupning LONA, med ekonomirapport för pågående LONA–projekt, 2023-10-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-20